

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Anden Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 56. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1836_518A_2-txt-shoot-idm3093.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Man maler vist nok Krig i det Hele med dens rette Farve, naar man dypper sin Pen i Blod, men den blodigste Beskrivelse, Man kan give af Krigen, er dog kun mat, mod den Krigen giver af sig selv, saa Historien skulde aldrig befatte sig med saadanne Natur-Skildringer, men heller forbigaae alle 57de Krige med Taushed, der intet Mærkværdigt er ved uden Blod-Badet. Naar man derfor arbejder paa at tiltælle sine Læsere alle de Hug og Stik og Stød, Romer-Riget fik, til det faldt, af *Hunner* og *Gother*, *Franker* og *Longobarder*, *Heruler* og *Vandaler*, *Burgunder*, *Alaner* og *Svever*, og saa videre fort i det Uendelige, for saa igien at udfinde, hvor de var Alle kommet fra, og hvortit de bedes indbyrdes; naar Man gjør det, da stiler Man vist nok ganske fornuftig paa at give os et tro Billede af *Folke-Vandringen*, som et brusende Hav fra "Chinas Kyst til Øster-Søens Grændse", eller som et almindeligt Oprør i Menneske-Naturen, under hvilket hele Barbariske Folke-Færd rulle frem mod den dannede Verden som uhyre Bølger, oprørte af alle dyriske Drifter, som de til Vædde-Strid løsladte Storme, medens Millioners Vaaben-Gny og Sværde-Lyn er Torden-Veiret, der Slag i Slag udbreder Angest, Død og Ødelæggelse over alle de deilige, frugtbare, blomstrende Lande paa Middelhavets Kyst; men det er et meget utaknemmeligt Arbejde. Der vil nemlig altid findes en Pult *Kosakker* paa Grændsen af den dannede Verden, hvis Helte-Giæringer give den en langt mere levende Forestilling om Folke-Vandringen end alle lærde Penne, saa Kiedsommeligheden, de ved idelig at gientage Et og det Samme, nødvendig udbrede, bliver i dette Stykke Pennens eneste, umisundelsesværdige Fortrin. Det lade vi altsaa fare, og stræbe heller at henlede Opmærksomheden paa Nødvendigheden af Roms Fald og Sammes lykkelige Følger, som gyldig bevise, at det ingenlunde var dyriske Drifter, men dybere Menneskelig Følelse, der udmærkede Delerne af Romer-Riget. Barbarers Indfald i den dannede Verden er nemlig saa gamle som den, og fornye sig til alle Tider, saa *Kymrer* og *Teutoner* var ligesaavel *Skythers* og *Gallers* Efterfølgere, som *Hunners* og *Gothers* Forløbere, og *Arabers* og *Slavers*, *Mogolers* og 58 *Tyrkers* Angreb og Indbrud er aabenbar af samme Slags, saa de Lærdes Forestilling om *Folke-Vandringen* som en mageløs Begivenhed i det femte og sjette Aarhundrede er et tomt Hjerne-Spind af Romersk Overtro. Hvad der er mærkværdigt og mageløst ved den store Omvæltning, er da ingenlunde Bulderet og Barbariet, som aldrig udebliver, hvor Dannelsen er udartet til Kiælenskab, og Kræfterne opløst i Nydelse, men det er den underfulde Gienfødelse og Fornyelse af Menneske-Livet i ungdommelig Friskhed mellem Ruinerne af den gamle Folke-Verden, det er hvad der slaar os, baade som et mageløst Sær-Syn, og som et ganske besynderligt Trylleri, vi ikke veed andet Navn til end "*Romantisk*". Navnet er ogsaa det heldigste, der kunde vælges, naar Man blot ikke vil udstrække det til hele Middel-Alderen, men indskrænker det til Vexel-Virkningen mellem de Romerske Ruiner og de Nordiske Udflyttere, og Betragtningen deraf i en Maanskins-Nat, ved Siden ad Barbariske Jette-Skikkelser, lig den vilde Jæger, som gennemfarer Verden for at æde den deilige, flygtende Prindsesse, han har kastet sin dyriske Kiærlighed paa* Dette træffende Billede af Barbariet i Middel-Alderen findes muntert udmalet i Tydskernes Heltebog, og navnlig i "*Atles Konge-Liv*" eller "*Etzels Hofhaltung*".